



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

### PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2022 m. spalio 27 d. Nr. 4D-2022/2-360  
Vilnius

#### SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundą dėl Trakų rajono savivaldybės (toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos prašymą. Skundo tyrimo metu Pareiškėja pateikė papildomą skundą.

2. Pareiškėja skunde bei papildomai pateiktame skunde, kurie adresuoti Seimo kontrolieriui, be kitos informacijos, nurodė:

2.1. 2022 m. vasario 20 d. prašymu (toliau vadinama – Prašymas) kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydama informuoti (pateikti dokumentų kopijas):

1. „Kaip ruošiatės remontuoti gatvę / jos dalį kurios neegzistuoja, kuri dar nenutiesta?“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2. „[...] Ar vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2019-02-21 sprendimu Nr. S1E-18 <...> gatvė praėjo atranką pagal numatytus kriterijus ir buvo įtraukta į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remontų prioritetų sąrašą, ir ar KPPP [Kelių priežiūros ir plėtros programos] komisija svarstė ir priėmė teigiamą sprendimą, suteikė finansavimą?“, „Prašome pateikti Savivaldybės tarybos sprendimą (-us) dėl gatvės tiesimo“;

3. „[...] teigiate kad inžineriniai tinklai nėra suplanuoti, bet ankstesniuose savo raštuose rašėte, kad būtina šalinti medžius visame 15 metrų koridoriaus plotyje, nes neva reikalinga vieta inžineriniams tinklams nutiesti. Tai kuri informacija yra teisinga?“;

4. „Kokiame plotyje bus kertami medžiai 15 metrų ar 6 metrų, tiek kiek reikia 4 metrų pločio keliui nutiesti?“;

5. „[...] teigiate, kad dėl klaidos įsivėlimo gatvių sąrašuose atsirado dvi <...> gatvės ir šiuo metu ta klaida yra ištaisyta, pateikėte nuorodą į ištaisytą dokumentą [...]. Šio rašto surašymo momentu minėtose sąrašuose, kurie datuojami 2021-11-30 nei 1, nei 2 prieduose, o taip pat 2021-12-09 versijoje <https://teisineinformacija.lt/trakai/document/72767> – pakeitimų nėra“;

6. „<...> gatvių [yra] dvi: <...> g., Lentvario m. (Nr. LSV079) ir <...> g., Račkūnų k. (Nr. LSV138). [...] Savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 19 d. sprendime Nr. S1-222 „Dėl pavadinimų gatvėms suteikimo ir gatvių geografinių charakteristikų keitimo“, kurį deklaruojate kaip pagrindą <...> gatvės charakteristikoms ir koordinatėms nustatyti, nėra jokių duomenų apie <...> gatvę. Dokumente nurodoma tik apie <...> gatvės geografinį priskiriamą Račkūnų kaimui. Jokių kitų

duomenų t. y. ilgo, pločio, koordinacių nėra nurodyta. Šį dokumentą [...] jau ne pirmą kartą nurodote, kaip pagrindą savo atsakymuose, jo vadovaudamiesi pateikėte <...> gatvės koordinatas ir teigiate kad Jūsų žinioje/valdoje yra 350 m <...> gatvė nors faktiškai egzistuoja tik 150 m ir 50 m atkarpos, kitas gatvės dalys reikia projektuoti ir tiesti. Kadangi, iki šiol, nepateikėte jokių dokumentų pagrindžiančių Jūsų teiginius apie <...> gatvės parametrus [...] atsižvelgus į tai, kad 2020–2021 metais buvo vykdoma Savivaldybės kelių/gatvių (statinių) kadastriniai matavimai/ inventorizacija: prašome pateikti <...> gatvės kadastrinius inventorizacijos dokumentus, iš kurių galima būtų tiksliai nustatyti gatvės ilgį, plotį, faktines egzistuojančių atkarpų koordinatas ir t.t.“;

7. „[...] teigiate/deklaruojate, kad nebuvo gauta prašymų/paraiškų susisiekiama infrastruktūros gerinimui iš suinteresuotų asmenų (<...> sklypo savininkų) ir Jūs tiesiog nusprendėte savo lėšomis tiesti naują atkarpą ir tvarkyti <...> gatvę. Jūs arba Jūsų pavaldūs asmenys ir/ar subjektai, atsakydami į prokuratūros ir STT paklausimus pranešėte kad „buvo gautas naujakurių prašymas užtikrinti privažiavimą gatve prie jiems priklosiančio žemes sklypo“ [...]. Vadinasi Jūsų teiginiai melagingi, prašymas susisiekiama infrastruktūros gerinimui buvo gautas ir iniciatoriai [...], vadovaujantis LR įstatymais ir teises aktais, o taip pat Savivaldybės tarybos sprendimais turi prisidėti prie infrastruktūros praplėtimo/gerinimo darbų apmokėjimo“; „Ar buvo paaiškinta iniciatoriams, kad jų prašymas „užtikrinti privažiavimą gatve“ [...] gali būti patenkintas tik tuo atveju, jeigu jie prisidės prie susisiekiama infrastruktūros plėtros projektavimo, statybos ir įrengimo išlaidų padengimo. Jeigu ne tai kodėl?“ „Ar prašytojai, <...> sklypo savininkai, yra sumokėję privalomą infrastruktūros plėtros įmoką, numatytą LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu ir Savivaldybės tarybos 2021-03-25 sprendimų Nr. S1E-58?“;

8. „Koks atsakingas Savivaldybės administracijos asmuo, priėmė sprendimą savivaldybės (mokesčių mokėtojų) lėšomis sudaryti naudą vienam namų ūkiui tik gavus jų prašymą, tiesti naują gatvės atkarpą, be Savivaldybės tarybos pritarimo, neprioritetinėje teritorijoje [...], gatvėje kuri „Gatvių prioritetų sąrašuose“ per kelis pastaruosius metus surenka mažiausiai balų. Ir šis sprendimas buvo priimtas neatsižvelgus į tai kad yra alternatyvūs privažiavimo prie <...> sklypo sprendimai, t. y. nebuvo tinkamai įvertintas projekto teisėtumas ir būtinybė. Kas už tai atsakys?“

9. „Neaiški, nesuprantama ir nenuosekli Jūsų pozicija, pateikiami skirtingi duomenys dėl <...> gatvės tiesimo, tekste naudojate D kategorijos gatvėms priskiriamus apibrėžimus ir reikalavimus, visur deklaruojate kad <...> gatvė – gatvė, t. y. sąrašuose ir tekste, o ruošiatės tiesti III kategorijos kelią (ankstesniuose raštuose tai buvo VI kategorijos kelias). [...]. Pirmą – gatvės dalis jau egzistuoja juos tiesti nereikia ir tokiu būdu reikalingas gatvės pratesimas (naujos atkarpos tiesimas) arba gatvės rekonstrukcija, abiem atvejais – būtinas projektas. Antra – statybos inspekcijos darbuotojai savo išvadose neatsižvelgė į tai kad Savivaldybės taryba sprendimu Nr. S1-161 2015 m. birželio 25 d., nusprendė panaikinti Savivaldybės Lentvario seniūnijos Račkūnų kaimą, o jo teritoriją (209,68 hektaro) priskirti Lentvario miesto teritorijai., tokiu būdu ir III kategorijos kelio tiesimui reikalingas projektas, nes *de jure* <...> gatvė priklauso Lentvario miestui. [...]“;

2.2. Savivaldybės administracija 2022 m. kovo 30 d. raštu Nr. AP3E-1005 „Dėl <...>, Račkūnų k.“ informavo Pareiškėją, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 4 punktu, jos Prašymas nebus nagrinėjamas;

2.3. „[...] <...> gatvės atkarpa ties <...> sklypu, kurią Savivaldybė ruošiasi tiesti, neįeiną į aukščiau minimą sklypą su unikaliu Nr. <...>“.

„[...] Savivaldybė [...] teigia kad, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 32 punkto nuostatomis savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas yra savivaldybės savarankiška funkcija. Sutinkame, kad tai jų savarankiška funkcija, bet jie pamiršta kitą svarbų dalyką, tai savarankiška funkcija Savivaldybei automatiškai nesuteikia teisių valdyti Valstybinę žemę po keliais ir gatvėmis. [...]. Ji faktiškai negali eksploatuoti kelio ar gatvės, kol Valstybinis žemės sklypas po jais nebus perduotas patikėjimo teise Savivaldybei. Taip pat, Savivaldybei nesuteikta teisės valdyti želdinius kol jie nėra registruoti ir Valstybinė žemė po jais neperduota patikėjimo teise Savivaldybei“;

„[...] Valstybinės žemės sklypai turi būti suformuoti, jų perėmimui turi pritarti savivaldybės taryba, turi būti pateiktas žemės sklypo vertės apskaičiavimas ir t.t. Galiausiai žemės sklypas perduodamas pasirašant perdavimo–priėmimo aktą, kuris įregistruojamas Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad norint eksploatuoti jau esamą objektą ar statinį, kuris randasi Valstybinės žemės sklype, turi būti atlikta tokia pati procedūra.“

„Mes žinome, kad Valstybinis žemės sklypas šalia <...> Račkūnų km., nėra suformuotas ir nėra perduotas Savivaldybei patikėjimo teise. Tokiu būdu Savivaldybė neturi jokių teisėtų pagrindų „remontuoti“ <...> gatvę, tiesti naują gatvės atkarpą, tvarkyti želdinius šiame Valstybinės žemės sklype, nes nėra to sklypo teisėtas valdytojas.“

3. Pareiškėja Seimo kontrolierės prašo „[...] padėti ir tarpininkauti dėl atsakymų gavimo pagal pateiktus prašymus, raštus Savivaldybės administracijai.“

4. Seimo kontrolierė 2021 m. rugsėjo 22 d. gavo Pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 21 d. skundą (reg. Nr. 4D-2021/2-1196) (toliau vadinama – 2021-09-21 skundas) dėl Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su pateiktu atsakymu į Pareiškėjos skundą dėl tiesiamos naujos gatvės atkarpos, dėl to kertamų medžių. Seimo kontrolierė, susipažinusi su Pareiškėjos 2021-09-21 skundu, vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu, atsisakė jį nagrinėti ir 2021 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. 4D-2021/2-1196/3D-2281 „Tarpininkavimas sprendžiant skundo problemą“ persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją Savivaldybės administracijai, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – Inspekcija) ir kitoms institucijoms.

5. Savivaldybės administracija, išnagrinėjusi Seimo kontrolierės perduotą Pareiškėjos 2021-09-21 skundą, 2021 m. spalio 28 d. rašte Nr. AP3E-3278 „Dėl <...>, Lentvario m.“ (toliau vadinama – 2021-10-28 raštas), be kitos informacijos, nurodė:

„Savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ buvo patvirtintas Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašas (toliau – Sąrašas) (su vėlesniais pakeitimais). Pažymime, kad <...> gatvė yra įtraukta į Sąrašą ir susideda iš dviejų atkarpų – <...> g., Račkūnų k., (gatvės ilgis 150 m) (LSV138) ir <...> g., Lentvario m., (gatvės ilgis 200 m) (LSV079). Bendras Savivaldybės valdomos <...> gatvės ilgis yra 350 m, gatvės plotis – 4,0 m.

Pažymime, kad atsižvelgiant į STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“, keliamus reikalavimus vienos eismo juostos gatvėse ir pravažiuojimuose, eismo juostos plotis – 3,50 m (3,00 m siaurose vietose), o Pareiškėjos rašte minimo inžinerinių komunikacijų koridoriaus plotis svyruoja apytikriai apie 15,0 m, todėl šio inžinerinių komunikacijų koridoriaus plotis yra pakankamas vietinės reikšmės IV<sub>v</sub> kategorijos keliui įrengti.

Informuojame, kad nagrinėjant Vilniaus apskrities, Trakų rajono, Senujų Trakų sen., Senujų Trakų kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekto planą, minimoje vietovėje yra suformuotas valstybinės žemės koridorius, kuris tarnauja susisiekimui, besiribojantiems žemės sklypams.

Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ nesudėtingųjų statinių sąrašo 3 lentelėje nurodyta, kad I grupės nesudėtingiesiems statiniams (Kitos paskirties inžineriniai statiniai) priskiriamos susisiekimo komunikacijoms, keliams, (IV<sub>v</sub> kategorijų vietinės reikšmės keliai).

[...].

Papildomai informuojame, kad privažiavimui prie sklypo, esančio [...] techninės sąlygos prisijungiant prie Savivaldybės vietinės reikšmės kelio Nr. LSV079 buvo išduotos 2021 m. spalio 21 d. raštu Nr. AP3E-3175. Pagal išduotas technines sąlygas žemės sklypo, adresu <...>, Račkūnų k., savininkas rengia projektą, jį suderina su Savivaldybės administracija ir įsirengia įvažiavimą.

Informuojame, kad vadovaujantis [...] Želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 punkto 2 ir 12 papunkčiais, Savivaldybė organizuoja valstybinėje ir savivaldybei priskirtoje žemėje esančių želdynų ir želdinių (tarp jų augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių) apsaugą, pertvarkymą ir priežiūrą, želdynų kūrimą ir naujų želdinių veisimą, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektų rengimą, derina juos; sprendžia medžių persodinimo, kirtimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo, gydymo klausimus. Savivaldybės Lentvario seniūnija numačiusi šios gatvės atkarpą tvarkyti savo lėšomis, nes tai yra valstybinės žemės sklypas.

Vadovaujantis Aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymo Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 5.12. papunkčiu, saugotinus medžius ir krūmus neatlyginamai galima kirsti (šalinti), kai jie auga geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje ir [...] nustatyta, kad medžiai ir krūmai kelia pavojų saugiam eismui.

Pagal Savivaldybės išduotus leidimus saugotinių medžių kirtimui, yra numatyta kirsti 5 saugotinus medžius (pušys 29cm, 20 cm, 42 cm; beržai 30 cm, 21 cm).

Informuojame, kad projektas įvažiavimo įrengimui dar nėra pateiktas derinti Savivaldybės administracijai, kadangi kaip minima anksčiau šiame rašte įvažiavimo įrengimo techninės sąlygos yra išduotos 2021 m. spalio 21 d. raštu Nr. AP3E-3175, todėl pateikti žemės sklypo plano negalime.

Pažymime, kad Savivaldybės administracija šiuo metu rengia <...> gatvės Račkūnų kaime paprastojo remonto aprašą. Projektas rengiamas ir gatvės remonto darbai bus finansuojami Savivaldybės lėšomis. Įvažiavimo į <...>, Račkūnų k., nuo vietinės reikšmės kelio Nr. LSV079 projektą rengs sklypo savininkas savo lėšomis.

[...].

Informuojame, kad <...>, Račkūnų k., (LSV138) ir <...>, Lentvario m., (LSV079) atitinkamai pradžios ir pabaigos koordinatės yra: <...>.

[...].

Atkreipiame dėmesį, kad <...> gatvė, atsižvelgiant į STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“, atitinka pagalbinių gatvių kategoriją (D kategorija). Pakartotinai Pareiškėjai pažymime, kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ nesudėtingųjų statinių sąrašo 3 lentelėje nurodyta, kad I grupės nesudėtingiesiems statiniams (Kitos paskirties inžineriniai statiniai) priskiriamos susisiekimo komunikacijos, keliams, (IVv kategorijų vietinės reikšmės keliai, D kategorijos gatvės).

Atsakant dėl Pareiškėjos minimo netikslumo tarp <...> g., Lentvario m., bei <...> g., Račkūnų k., informuojame, kad <...> gatvei gatvės charakteristikos yra nustatytos Savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. S1-222 [...].“

Savivaldybės administracija 2021-10-28 rašte nenurodė pateikto atsakymo apskundimo tvarkos.

6. Inspekcija, išnaginėjusi Seimo kontrolierės perduotą Pareiškėjos 2021-09-21 skundą, 2021 m. spalio 25 d. rašte Nr. 2D-18180 „Dėl planuojamo <...> g. Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r., tęsinio bei informacijos pateikimo“ ir 2021 m. lapkričio 10 d. rašte Nr. 2D-19170 „Dėl planuojamo <...> g. Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r., tęsinio bei informacijos pateikimo“ (toliau vadinama – 2021-11-10 raštas), be kitos informacijos, nurodė:

„IIIv kategorijos vietinės reikšmės kelio, II grupės nesudėtingojo statinio, statybai tarp <...> ir <...>, Račkūnų kaime, Lentvario sen., Trakų r. statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, kadangi teritorija nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją, kultūros paveldo objekto teritoriją, kultūros paveldo objekto apsaugos zoną, kultūros paveldo vietovę, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zoną (jei pagal Saugomų teritorijų įstatymą šioje teritorijoje statyba galima), Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją (jeigu statoma ne sodyboje).“

7. Seimo kontrolierė 2021 m. lapkričio 3 d. gavo Pareiškėjos skundą (reg. Nr. 4D-2021/2-1335) (toliau vadinama – 2021-11-03 skundas) dėl Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su pateiktu atsakymu į Pareiškėjos skundą dėl tiesiamos naujos gatvės atkarpos, dėl to kertamų medžių. Seimo kontrolierė, susipažinusi su Pareiškėjos 2021-11-03 skundu, vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu, atsisakė jį nagrinėti ir 2021 m. lapkričio 11 d. raštu Nr. 4D-2021/2-1335/3D-2560 „Tarpininkavimas sprendžiant skundo problemą“ persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją Savivaldybės administracijai ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos.

8. Savivaldybės administracija, išnagrinėjusi Seimo kontrolierės perduotą Pareiškėjos 2021-11-03 skundą, 2021 m. gruodžio 7 d. rašte Nr. AP3E-3822 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau vadinama – 2021-12-07 raštas), be kitos informacijos, nurodė:

„[...] išduodant leidimą kirsti saugotinus medžius buvo neteisingai įvertinta <...> gatvės, Račkūnų k., kategorija. Gatvė yra laisvoje valstybinėje žemėje, tačiau Lietuvos Respublikos kelių įstatymo nuostatomis nėra priskirta valstybinės reikšmės kelio kategorijai. Nagrinėjama <...> gatvė yra vietinės reikšmės viešasis kelias, už kurio priežiūrą yra atsakinga Savivaldybė. Deja, skirtingai nei valstybinės reikšmės keliams, vietinės reikšmės kelių ir gatvių zonoje išduodant leidimus augantiems saugotiniams želdiniams turi būti skaičiuojama želdynų atkuriamoji vertė, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 patvirtintais želdinių atkuriamosios vertės įkainiais.

Savivaldybės administracijos Lentvario seniūnija, planuodama želdinių tvarkymą valstybinėje žemėje (vietinės reikšmės gatvėje), įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 ir 32 punktuose priskirtas savarankiškas savivaldybės funkcijas, 2021-09-20 išdavė leidimą Nr. LMG-43 kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus <...> gatvės, Račkūnų k., zonoje (toliau – Leidimas). Seniūnija planavo želdinių tvarkymo ir medžių pjovimo darbus atlikti savo jėgomis ir lėšomis, tačiau nagrinėjant <...> gatvės, Račkūnų k., būklę Savivaldybės administracijoje priimtas sprendimas organizuoti gatvės paprastojo remonto aprašo parengimą. Projektas rengiamas ir gatvės remonto darbai bus finansuojami Savivaldybės lėšomis. Parengto projekto pagrindu reikės teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėti, įvertinti ir išduoti naują leidimą kirsti medžius.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 13 straipsnio 7 punkto 3 dalimi, Savivaldybės administracijos Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyrius 2021-11-10 raštu Nr. AP3E-3375 kreipėsi į Lentvario seniūniją, dėl Leidimo kirsti saugotinus želdinus panaikinimo. Leidimas negalioja. Lentvario seniūnija nuo Leidimo išdavimo nevykdė saugotinių medžių kirtimo, genėjimo, ar kitokio pašalinimo darbų nagrinėjamoje teritorijoje, todėl žala nebuvo padaryta.

[...] šiuo metu yra tikslinamas Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. S1- 39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“. Siekiant išvengti galimų neaiškumų susidubliuojant gatvių charakteristikoms, bus patikslinta <...> g., Račkūnų k., (LSV138) ir <...> g., Lentvario m., (LSV079), paliekant <...> g., Račkūnų k. (LSV138) ir išbraukiant iš Sąrašo

<...> g., Lentvario m., (LSV079), bei patikslinant <...> g., Račkūnų k., charakteristikas bei koordinates.

Informuojame, kad Jūsų prašomi dokumentai, dėl <...> gatvės atkarpos ties <...> ir <...>, Račkūnų k., įrengimo ir (arba) statybos, taip pat dėl detalaus plano koregavimo <...> ir <...> sankirtomis koregavimo, neegzistuoja. Jums 2021-09-28 Savivaldybės administracijos raštu pateikta AP3E-2864 kvartalo išplanavimo ištrauka nurodo, kad <...> gatvė visuomet buvo planuojama kaip susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius Lentvario pietinės dalies gyvenamųjų namų kvartale. Deja, dėl nepaprastai lėto gyvenamųjų namų kvartalo vystymosi dalis gatvių ar jų atkarpos liko apleistos ir apaugo savaiminiais želdiniais. Suplanuotas <...> gatvės susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius atsispindi istoriniuose ir šiuo metu galiojančiuose teritorijų planavimo dokumentuose. Lentvario miesto bendrajame plane (TPDR reg. Nr. T00074358) nagrinėjama <...> gatvės dalis, Račkūnų k., susisiekimo brėžinyje numatyta kaip D2 kategorijos gatvė. Taip pat Savivaldybės teritorijos bendrojo plano Lentvario miesto plėtros zonos (tvarkymo zonos Nr. 17) teritorijos dalies – Račkūnų kryptimi, Trakų r. sav., detalajame plane (TPDR reg. Nr. T00079486), pagrindiniame brėžinyje, <...> gatvė yra numatyta kaip perspektyvinė D kategorijos gatvė, atstumas tarp gatvės raudonųjų linijų 15–20 metrų.

<...> gatvė tarp Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų ribų (gatvės raudonųjų linijų), yra apie 15 metrų pločio, todėl atitinka teritorijų planavimo dokumentuose planuojamus D kategorijos gatvės parametrus. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 33 punktu (10 lentelė. Pagrindiniai gatvių techniniai parametrai) minimalus atstumas tarp D kategorijos gatvės raudonųjų linijų – 12 metrų. <...> gatvė Račkūnų k., šiuos minimalius parametrus tenkina.

<...> gatvė prasideda sankirtoje su <...> gatve, o baigiasi sankirtoje su <...> gatve. Patikslinus Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, <...> g., Račkūnų k. (LSV138) koordinatės bus <...>, ilgis – 350 m.

Savivaldybės administracija šiuo metu rengia supaprastintą <...> g. (Nr. LSV138) Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų raj. sav. kapitalinio remonto aprašą (projekto Nr. UL-21-0218), siekiant suremontuoti minėtą gatvę (šiuo metu atliekama projekto bendroji ekspertizė). Parengus aprašą bus vykdomi gatvės remonto darbai, numatyti apraše.

Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 4 priedo 1 dalies 2 punktas nustato, kad statant II grupės nesudėtingąjį statinį statybą leidžiantis dokumentas privalomas mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje (jei pagal Saugomų teritorijų įstatymą šioje teritorijoje statyba galima), Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje (jeigu statoma ne sodyboje).

Kelių įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta, kad viešieji keliai – tai keliai, jungiantys rajoninius kelius, gyvenamąsias vietas, sąvartynus, rekreacijos objektus, lankomus gamtos, kultūros paminklus, taip pat gatvės gyvenamosiose vietovėse, jungiamieji ir kiti keliai, nepriskirti valstybinės reikšmės keliams.

Informuojame, kad IIIv kategorijos vietinės reikšmės kelio, II grupės nesudėtingojo statinio, statybai <...> g., Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav., statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, kadangi teritorija nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją, kultūros paveldo objekto teritoriją, kultūros paveldo objekto apsaugos zoną, kultūros paveldo vietovę, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zoną (jei pagal Saugomų teritorijų

įstatymą šioje teritorijoje statyba galima), Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją (jeigu statoma ne sodyboje).

[...] inžineriniai tinklai nėra suplanuoti <...> gatvės atkarpoje, tarp žemės sklypų <...> ir <...>, Račkūnų k., ir jų statyba šiuo metu nenumatyta. Savivaldybės administracijos turimais duomenimis nagrinėjamoje <...> gatvės atkarpoje yra nutiesta tik elektros oro linija.“

Savivaldybės administracija 2021-12-07 rašte nenurodė pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarkos.

## TYRIMAS IR IŠVADOS

### *Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės*

9. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, gavusi Pareiškėjos skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės administraciją, Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau ir citatose vadinama – NŽT) ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose vadinama – Inspekcija).

10. Iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos nustatyta:

10.1. Savivaldybės administracija Pareiškėjos Prašymą gavo ir užregistravo 2022-02-21 (reg. Nr. Nr. AP2-318).

Savivaldybės administracija nurodė, kad Pareiškėjai į jos Prašyme keliamus klausimus atsakyta Savivaldybės administracijos „[...] 2022-03-30 raštu Nr. AP3E-1005, 2021-12-07 raštu AP3E-3822 ir 2021-09-28 raštu Nr. AP3E-2864“;

10.2. Savivaldybės administracija 2022 m. kovo 30 d. raštu Nr. AP3E-1005 „Dėl <...> Račkūnų k.“ (toliau vadinama – 2022-03-30 Raštas) informavo Pareiškėją: „[...] vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 str. 5 d. 4 p. prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą. 2021 m. gruodžio 7 d. Jums [Pareiškėjai] buvo pateiktas atsakymas į Jūsų pateiktą raštą dėl Savivaldybės administracijos planuojamų <...> gatvės remonto darbų. Supaprastintas <...> (Nr. LSV138) Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų raj. sav. kapitalinio remonto aprašas (projekto Nr. UL-21-0218) yra parengtas, artimiausiu metu organizuosime remonto darbus.

Šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

10.3. Savivaldybės administracijos 2021-12-07 rašto turinys nurodytas šios pažymos 8 punkte;

10.4. Savivaldybės administracija 2021 m. rugsėjo 28 rašte Nr. AP3E-2864 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau vadinama – 2021-09-28 raštas), be kitos informacijos, nurodė:

„[...] Savivaldybės administracijos Lentvario seniūnija yra išdavusi leidimus (2021-08-27 leidimas Nr. 35 ir 2021-09-20 leidimas Nr. 43) medžių kirtimui <...>, Račkūnų k., valstybinėje žemėje teritorijų planavimo dokumentais suplanuoto <...> gatvės susisiekiimo ir inžinerinės infrastruktūros koridoriaus teritorijoje, esančioje tarp žemės sklypų <...>, Račkūnų k., ir <...> Račkūnų k. Leidimai medžių kirtimui/genėjimui išduoti teisėtai ir galioja 1 metus nuo išdavimo. Vadovaujantis Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87

„Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5.10 papunkčiu, saugotini medžiai ir krūmai, augantys valstybinės reikšmės automobilių kelių juostos teritorijoje ir atitinkantys Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3507 „Dėl Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytus kriterijus, gali būti kertami (šalinami) neatlygintinai.

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija, vykdydama Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punkte nurodytą savarankiškąją savivaldybės funkciją (savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas) bei siekdama suformuoti tinkamas susisiekimo sąlygas <...> gatve, Račkūnų k., planuoja ir vykdo reikiamus atlikti darbus privažiavimo <...> gatve užtikrinimui prie visų suplanuotų žemės sklypų. Šiuo metu vyksta vietinės reikšmės kelio LSV138 <...>g., Račkūnų k. paprastojo remonto darbų aprašo parengimo darbai. Vykdamas gatvės sutvarkymo darbus bus atliekami ir medžių kirtimo darbai pagal išduotus leidimus kirsti medžius.

Atkreipiame dėmesį, kad <...> gatvė, kaip ir kitos Lentvario miesto pietinės dalies gatvės (kartu dalyje ir Račkūnų kaime), yra suprojektuota gyvenamųjų kvartalų išplanavimo projektuose bei pažymėta Lentvario miesto bendrajame plane (TPDR reg. Nr. T00074358, nuoroda į dokumentą: [...]). Suplanuotame susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriuje želdiniai gali būti planuojami ir įveisiami tik taip, kad derėtų su planuojama ir (arba) jau įrengta susisiekimo ir inžinerine infrastruktūra. Visi savaiminiai ir netinkamai augantys želdiniai privalomai šalinami.

Šis atsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui.“

Savivaldybės administracija 2021-09-28 raštu Pareiškėjai pateikė Ištraukos iš 1992 m. privačių gyv. namų Lentvario pietinėje dalyje detaliojo plano sklypų nužymėjimo schemos ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos išaiškinimo kopijas.

10.5. Lentvario seniūnija 2021-06-16 pateikė prašymą Nr. 47, kuriame buvo prašoma leisti kirsti saugotinius medžius ir krūmus sklype <...> gatvės zonoje, Račkūnų k., Lentvario sen.: 7 beržai  $\varnothing$  30 cm, 10 cm, 12cm, 8cm, 21cm, 17cm, 30 cm; 6 pušis  $\varnothing$  42 cm, 18cm, 9cm, 29cm, 8cm, 12cm; 9 blindės  $\varnothing$  18cm, 5cm, 14 cm, 15 cm, 15 cm, 22 cm, 15 cm, 18cm, 18 cm, nes vyksta <...> gatvės kelio darbai, o medžiai auga kelio važiuojamosios dalies zonoje.

Lentvario seniūnijos specialistai pagal pateiktą Lentvario seniūnijos prašymą vykdė <...> gatvės kelio atkarpos Račkūnų kaime patikrinimą vietoje ir 2021-06-16 surašė želdynų ir želdinių patikrinimo aktą Nr. AŽ-3 (želdynų ir želdinių patikrinimo akte Nr. AŽ-3 Lentvario prašymo data nurodyta 2021-07-08), kuriame nurodyta, kad patikrinimo metu buvo nustatyta: „Beržas  $\varnothing$  30 cm. ir pušis  $\varnothing$  42 cm. auga važiuojamojoje kelio atkarpoje. Kitiems menkaverčiams nesaugotiniams medžiams leidimo kirtimui nereikia. Dvikamienis beržas  $\varnothing$  10 cm; 12 cm; beržai  $\varnothing$  8 cm. palinkęs 21 cm.; 17 cm. 30 cm., pušys  $\varnothing$  42 cm, 18cm; 9 cm ; 29 cm ; 6 cm. Blindės  $\varnothing$  18 cm; 5 cm; dvikamienė 14 cm; 15 cm.; 15 cm; 22 cm; 15 cm; 18; cm.“ Patikrinimo akte pateiktos išvados ir nurodymai: „<...> g. kelio važiuojamojoje dalyje auga beržas  $\varnothing$  30 cm, pušis  $\varnothing$  42 cm. Kirsti neatlygintinai. Kitiems ankščiau išvardintiems medžiams kirtimui leidimo nereikia. Šalinti neatlygintinai.“

Vadovaujantis 2021-06-16 želdynų ir želdinių patikrinimo aktu Nr. AŽ-3 buvo išduoti: 2021-08-27 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo,



genėjimo darbams Nr. LMG-35, kuriuo buvo leista kirsti 2 beržus (ϕ 30 cm, 21 cm) ir pušį (ϕ 42 cm); 2021-09-20 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams Nr. LMG-43, kuriuo buvo leista kirsti 2 pušis (ϕ 29 cm, 20 cm), 2 blindes (ϕ 22 cm, 20 cm).

„Išduodant leidimus buvo nuspręsta neskaičiuoti atkuriamosios vertės, nes medžiai augo važiuojamoje kelio dalyje.“ „Tuo metu specialistai neteisingai įvertino kelio kategoriją ir atkuriamoji vertė nebuvo paskaičiuota. Savivaldybės administracijai gavus pakartotinius Pareiškėjos skundus dėl kelio kategorijos, Lentvario seniūnija 2021-11-10 d. raštu Nr. AP3E-3375 buvo informuota panaikinti išduotus leidimus, kadangi jie išduoti neapskaičiavus medžių atkuriamosios vertės. [...]“ Leidimuose „[...] nurodyti medžiai nėra nukirsti.“

Savivaldybės administracijos Lentvario seniūnijos seniūno 2022 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. IT-01 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams leidimų (<...> g.) panaikinimo“ 2021-08-27 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams Nr. LMG-35 ir 2021-09-20 leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams Nr. LMG-43 laikytini negaliojančiais.

Savivaldybės administracijos direktorius 2022 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. P2E-749 „Dėl leidimo išdavimo“ uždarajai akcinei bendrovei „A“ išdavė leidimą kirsi, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinius medžius ir krūmus, adresu <...> gatvė, Račkūnų kaimas, Lentvario seniūnija (4 beržus, 2 pušis, 7 blindes) (toliau vadinama – 2022-07-22 leidimas).

Pareiškėja 2022 m. rugpjūčio 8 d. skundu kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą dėl Savivaldybės administracijos 2022-07-22 leidimo panaikinimo. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. rugpjūčio 25 d. nutartimi priėmė Pareiškėjos ir jos vyro skundą.

10.6. „Į Savivaldybės administraciją dėl kelio apsaugos zonų sutvarkymo 2021-09-21 kreipėsi asmuo [vardas, pavardė Seimo kontrolierei yra žinomi] [...]. Prašyme, nurodytame el. laiške, nebuvo nurodytas kertamų medžių kiekis. Lentvario seniūnijos specialistai gatvės atkarpą apžiūrėjo vietoje, nustatė, kad tai valstybinės žemės nesuformuotas sklypas. Lentvario seniūnijos iniciatyva ir jų vardu buvo surašytas prašymas kirsti želdinius valstybinėje žemėje, trukdančius gatvės įrengimui (Lentvario sen. prašymo kopija pridedama). Prašyme nurodoma, kad prašoma kirsti: 7 beržus: \$30, 10, 12, 8, 21, 17, 30; 6 pušis: \$42, 18, 9, 29, 8, 12; 9 blindes: \$18, 5, 14, 15, 15, 22, 15, 18, 18, kirtimo priežastis – „Vyksta <...> gatvės kelio darbai. Medžiai auga kelio važiuojamosios dalies zonoje“;

„<...> sklypo savininkui, norint privažiuoti į savo sklypą buvo reikalinga iškirsti medžius nuo važiuojamosios kelio dalies. Sklypo savininkas Savivaldybės prašė įrengti kelią ir sudaryti sąlygas privažiuoti prie sklypo, medžių kirsti jis neprašė. [...]“

„Atsižvelgiant į 2021-09-27 prašymą dėl privažiavimo įrengimo prie sklypo techninių sąlygų išdavimo, 2021-10-21 buvo išduotos techninės sąlygos Nr. AP3E-3175 [...].

Į sklypą <...>, Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav., įvažiavimas turi būti numatytas nuo <...>., pagal adresų registre įregistruotą adresą. Iš <...> gatvės nėra galimybės privažiuoti, kadangi gatvėje nėra suformuotos sankasos, žemė apaugusi medžiais.

Sprendžiant įvažiavimo / išvažiavimo klausimą į / iš <...>, Račkūnų k., Savivaldybė nustatė, kad nėra galimybės prisijungti prie <...>., Račkūnų k., gatvėje nėra suformuotos sankasos, žemė apaugusi medžiais. Norint įrengti įvažiavimą iš <...> reikėtų įrengti apie 3 (tris) kartus ilgesnę gatvės sankasą, medžiais apaugusioje žemėje, kas reikalauja žymiai didesnio Savivaldybės biudžeto lėšų poreikio, ir tikėtina, kad reikėtų iškirsti didesnę kiekį saugotinių želdinių. Trakų rajono savivaldybės administracijos nuomone, toks sprendinys yra ekonomiškai nenaudingas, todėl priimtas sprendimas kompleksiskai sutvarkyti <...> g.“;

10.7. „Lentvario miesto bendrajame plane, patvirtintame Savivaldybės tarybos 2012-10-31 sprendimu Nr. S1-279 „Dėl Lentvario miesto bendrojo plano tvirtinimo“ Račkūnų k. teritorija priskirta Lentvario miestui. 2014 m. buvo parengtas Lentvario miesto administracinių ribų keitimo planas, tačiau dėl eilės priežasčių iki šiol nėra patvirtintas. Todėl Račkūnų k. šiuo metu nėra Lentvario

miesto teritorijoje. [...]“, t. y. „Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav. teritorija nepriskirta Lentvario miesto teritorijai.“

10.8. Savivaldybės taryba 2015 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ patvirtino Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, kuriame buvo įrašyta <...> gatvė Lentvario mieste Nr. LSV079, kurios ilgis 200 m., ir <...> gatvė Račkūnų kaime Nr. LSV138, kurios ilgis 150 m.

Savivaldybės taryba 2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. S1E-147 „Dėl Trakų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimo Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) tikslinimo“ patikslino Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą ir iš minėto sąrašo išbraukė <...> gatvę Lentvario mieste Nr. LSV079.

Savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. S1E-168 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) buvo patikslintas <...> gatvės Račkūnų kaime Nr. LSV138 ilgis, nurodant, kad minėtos gatvės ilgis – 350 m.

Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto darbų prioritetai (kriterijai), kuriais Savivaldybės biudžeto lėšomis bus remontuojami Savivaldybės vietinės reikšmės gatvės ir keliai, nustatomi vadovaujantis Trakų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. S1E-18 „Dėl Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei vėlesniais šio sprendimo pakeitimais.

„Gavus sklypo, adresas <...>, Račkūnų k., Lentvario sen., savininko prašymą įsirengti nuovažą į nuosavybės teise priklausantį sklypą nuo <...> gatvės, buvo išduotos [2021 m. spalio 21 d.] techninės prisijungimo sąlygos.“

„Lentvario seniūnijos teikimu šis objektas nebuvo įtrauktas į teikiamų remontuoti objektų sąrašą, todėl Savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. S1E-62 „Dėl Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2022–2024 metais objektų sąrašo patvirtinimo“ nebuvo įtrauktas remontuoti. 2023 metais šis sąrašas bus tikslinamas ir vietoje objektų, kuriuose numatyti darbai atlikti 2022 metais, į sąrašą bus įtraukiami nauji objektai.“

„Šiuo metu <...> gatvės ruožas tarp <...> ir <...> gatvių sunkiai pravažiuojamas, neatitinka keliams (gatvėms) keliamų techninių reikalavimų – tarp <...> ir <...> gatvių yra išvažinėtas gruntinis kelias, tarp <...> ir <...> gatvių kelio juostos valstybinėje žemėje auga savaimė užsisėję medžiai bei krūmokšniai. Šiame <...> gatvės ruože yra suformuoti 9 sklypai, prie kurių reikia užtikrinti saugų privažiavimą sklypų savininkams, aptarnaujančiam transportui, greitajai medicinos pagalbai, policijai, priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai. Iki 2022 m. rugsėjo 15 d. <...> gatvėje darbai nebuvo vykdomi.“

„Atsižvelgiant į žemės sklypo, <...>, Račkūnų k., Lentvario sen., savininko daugkartinius prašymus sudaryti sąlygas privažiuoti ir įsirengti įvažiavimą į sklypą iš <...> gatvės buvo nuspręsta pirmu etapu suformuoti kelio (gatvės) sankasą su žvyro danga, iškertant savaimė užaugusius medžius bei krūmokšnius važiuojamoje dalyje.“ „Darbai bus atliekami tik toje gatvės dalyje, kuri yra prasčiausios būklės ir tiek, kiek reikia privažiuoti iki paskutinio žemės sklypo <...>, Račkūnų k., Lentvario sen.“

„[...] <...> gatvė – vietinės reikšmės kelias Račkūnų kaime, yra savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašė, savivaldybė viešai yra įsipareigojusi nuolatos šį vietinės reikšmės kelią prižiūrėti, todėl esant poreikiui užtikrinti susisiekimą šiuo keliu, savivaldybei nereikia svarstyti papildomų prioritetų išsikėlimo elementariems kelio (<...> gatvės) dalies remonto darbams atlikti ir užtikrinti bent minimalias susisiekimo sąlygas“;

10.9. „<...> pagal 2021-09-20 atliktų kadastrinių matavimų bylą, 2021-11-15 įregistruota registru centre, suteiktas unikalus Nr. 4400-5733-3632.“

„<...> gatvės remontą nuspręsta atlikti atsižvelgiant į gyventojų prašymą, I etapu įrengiant tik gatvės sankasą.

Remiantis STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, 21.2 punktu, bei UAB „B“ parengtu <...>. (Nr. LSV138) Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų raj. sav. kapitalinio remonto aprašu, <...> g. priskirta prie II grupės nesudėtingų statinių.

[...] Savivaldybė jau yra parengusi <...> g. (Nr. LSV138) Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų raj. sav. kapitalinio remonto aprašą (toliau – Aprašas). Bendrosios ekspertizės įvertinimo rezultatais, minėtas projektas atitinka LR įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus. Kapitalinio remonto aprašą galima tvirtinti [patvirtintas 2021 m. lapkričio mėn]. Kadangi statinių kapitalinio remonto aprašo nėra būtinybės viešinti, su aprašu buvo duota galimybė susipažinti suinteresuotiems asmenims. Pastabų bei pasiūlymų nesulaukėme. Vadovaujantis STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas.“ 3 priedo 1 dalies 2 punktas nustato, kad statant II grupės nesudėtingą statinį statybą leidžiantis dokumentas privalomas mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje (jei pagal Saugomų teritorijų įstatymą šioje teritorijoje statyba galima), Europos ekologinio tinklo „Natūra 2000“ teritorijoje (jeigu statoma ne sodyboje). Pabrėžiame, kad IIIv kategorijos vietinės reikšmės kelio, II grupės nesudėtingo statinio statybai <...> g., Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav., statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, kadangi nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją, kultūros paveldo objekto teritoriją, kultūros paveldo objekto apsaugos zoną, kultūros paveldo vietovę, gamtos paveldo objektą, valstybinį parką, valstybinį rezervatą, draustinio ar biosferos rezervato buferinę apsaugos zoną, Europos ekologinio tinklo „Natūra 2000“ teritoriją (jeigu statoma ne sodyboje). Pagal aprašo sąnaudų žiniaraštį numatyti paruošiamieji ir ardymo darbai, žemės darbai, dangų konstrukcijos įrengimo darbai, važiuojamosios dalies įrengimo darbai.“

#### 11. Iš NŽT pateiktos informacijos nustatyta:

11.1. „Pagal Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 11 straipsnį želdinių apsaugos reikalavimai vykdant statybos darbus, įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus, nustatomi aplinkos ministro tvirtinamose Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklėse.

Pagal Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“, 3 punktą, tais atvejais, kai statinio projekte numatoma iškirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinus medžius ir krūmus priskirtus saugotiniams vadovaujantis Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl Kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, patvirtinimo“, ar saugotiniais privačioje žemėje paskelbtus savivaldybės vadovaujantis Kriterijais, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi želdiniai, augantys privačioje žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-716 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai skelbiami saugotiniais želdiniais, patvirtinimo“, statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas atstovas turi gauti savivaldybės leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams. Išduodama leidimą, savivaldybė vadovaujasi Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr.

D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 9 punkte nustatyta, kad savivaldybių vykdomosios institucijos organizuoja želdinių priežiūrą vietinės reikšmės viešųjų kelių juostose, sanitarinės apsaugos zonose, išskyrus sanitarinės apsaugos zonas, nustatytas privačioje žemėje, urbanizuotų teritorijų elektros tinklų apsaugos zonose.

Pažymime, kad nei Želdynų įstatyme, nei kokiame kitame teisės akte nėra nustatyta, kad NŽT sprendžia klausimus dėl želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, būklės stebėsenos, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimo ir (ar) vykdymo, kaip ir nėra įtvirtinta, kad savivaldybei vykdamas šiuos veiksmus NŽT patikėjimo teise valdomoje žemėje turi būti gautas NŽT sutikimas / derinimas / neprieštaravimas, todėl darytina išvada, kad vadovaujantis Vietos savivaldos 6 straipsnio 26 dalimi savivaldybės savarankiškai priima sprendimus dėl šių funkcijų atlikimo savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdomoje valstybinėje žemėje ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, taip pat valstybinės žemės valdytojos NŽT valdomoje valstybinėje žemėje.“

11.2. „Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 2 straipsnio 5 punktą kelias – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamojo dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme.

Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2016-06-31 iki 2021-11-01) buvo nustatyta, kad žemės sklype (teritorijoje), kurio nuosavybės teise ar kita valdymo ir naudojimo teise nevaldo statytojas (užsakovas), numatoma vykdyti statybos darbus (išskyrus atvejus, kai valstybinėje žemėje atnaujinami (modernizuojami) pastatai neatliekant rekonstravimo darbų; kai valstybinėje žemėje nesuformuotame žemės sklype atliekamas statinio kapitalinis remontas; kai statomi inžineriniai tinklai, kuriems statyti teritorijų planavimo dokumentu buvo įformintas suformuotas inžinerinių tinklų koridorius) arba statinius statyti ar rekonstruoti mažesniais negu norminiai atstumais iki gretimo sklypo ribos, taip pat jeigu kitą žemės sklypą (teritoriją) numatoma laikinai naudoti statybos metu būtini sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju ar servituto nustatymą patvirtinantys dokumentai (statant inžinerinius statinius).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad laikotarpiu nuo 2016-06-31 iki 2021-11-01 atliekant statinio, esančio nesuformuotojo valstybinėje žemėje, kapitalinį remontą sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju nebuvo reikalingas.

Šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte reglamentuota, kad statytojo teisė įgyvendinama, kai statytojas žemės sklypą (teritoriją), kuriame (kurioje) statomas statinys, valdo nuosavybės teise arba valdo ir naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais; šis reikalavimas netaikomas aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai nėra suformuoti žemės sklypai (atnaujinant (modernizuojant) pastatus, atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą ir pan.).

Nuo 2021-11-01 pasikeitus teisiniam reglamentavimui Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte numatyta, kad Statybą leidžiančiam dokumentui, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytą dokumentą (27 straipsnio 1 dalies 8 punktą – leidimas tęsti sustabdytą statybą, išskyrus atvejus, kai statyba tęsiama pašalinus savavališkos statybos padarinius), gauti pateikiami šie dokumentai: kai žemės sklype (teritorijoje), kurio nuosavybės teise ar kita valdymo ir naudojimo teise nevaldo statytojas (užsakovas), numatoma vykdyti statybos darbus ir šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytais atvejais neprivaloma žemės sklypo, kuriame statomas statinys, valdyti nuosavybės teise arba valdyti ir naudoti kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais;

kai statomi inžineriniai tinklai, kuriems statyti teritorijų planavimo dokumentu buvo įformintas suformuotas inžinerinių tinklų koridorius, arba statinius statyti ar rekonstruoti mažesniais negu norminiai atstumais iki gretimo sklypo ribos, taip pat, jeigu kitą žemės sklypą (teritoriją) numatoma laikinai naudoti statybos metu, - sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju ar servituto nustatymą patvirtinantys dokumentai (statant inžinerinius statinius).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyti išimties atvejai, kada statytojo teisei įgyvendinti neprivaloma žemės sklypo (teritorijos) valdyti nuosavybės teise arba valdyti ir naudoti kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais, yra išvardyti Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“ (toliau - Reglamentas), 4 priede:

Naujo statinio statybos atveju: statant geležinkelių infrastruktūros statinius, juos išdėstant geležinkelių apsaugos zonose, kurių dydis nustatytas įstatymų ir kitų teisės aktų; statant statinius valstybiniuose vidaus vandenyse; tiesiant valstybinėje žemėje susisiekimo komunikacijas ar inžinerinius tinklus ir statant jiems funkcionuoti būtinus statinius; statant statinius Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse ir tarptautiniuose vandenyse esančiame jos kontinentiniame šelfe, į kurį Lietuva turi išimtinę teisę; statant valstybės sienos apsaugos statinius pasienio zonoje, jei yra parengtas šių statinių teritorijų detalusis planas; statant valstybinėje žemėje nesudėtinguosius poilsio ar sporto paskirties ir įrengiant I ar II grupės nesudėtinguosius plokščiuosius horizontalius inžinerinius statinius, skirtus daugiabučių namų gyventojų reikmėms; prie daugiabučio namo ar visuomeninės paskirties pastato valstybinėje žemėje įrengiant laiptus, pandusus, keltuvus, liftus ar kitaip keičiant pastato išvaizdą; rezervatų valstybinėje žemėje statant statinius, reikalingus rezervatų steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti. Rekonstruojant šio priedo 1.1-1.8 papunkčiuose išvardintus statinius.

Kai nesuformuoti žemės sklypai (atnaujinant (modernizuojant) pastatus, atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą ir griauinant statinius).

Reglamento 50 punkte įtvirtinta, kad statant valstybinėje žemėje (išskyrus Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte nustatytas išimtis) privaloma gauti valstybinės žemės patikėtinio sutikimą, susitarimą.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad tik nuo 2021-11-01 pasikeitus Statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto redakcijai, atsirado prievolė atliekant statinio naują statybą ar kapitalinį remontą, kreiptis į NŽT dėl sutikimo šiems darbams atlikti išdavimo.“

Taigi, jeigu <...> g., esančios Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav., kapitalinio remonto darbai atlikti iki 2021-11-01, tai „[...]“ pagal tuo metu galiojusią teisės aktų nuostatą NŽT sutikimas atlikti susisiekimo komunikacijos kapitalinio remonto darbus valstybinėje žemėje nebuvo reikalingas. Tuo atveju, jei šie statybos darbai buvo atliekami po 2021-11-01, darytina išvada, kad Savivaldybė, atlikdama susisiekimo komunikacijų tiek dėl naujos statybos, tiek dėl kapitalinio remonto darbus valstybinėje žemėje, privalėjo kreiptis į Trakų skyrių dėl sutikimo atlikti šiuos darbus išdavimo.“

„[...]“ remiantis Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje esančia informacija ir NŽT Trakų skyriaus (toliau – Trakų skyrius) pateikta informacija, žemė po keliu (gatve) – <...> gatve (unikalus Nr. <...>) nėra perduota Savivaldybei valdyti patikėjimo ar kokia nors kita teise. Papildomai informuojame, kad remiantis Trakų skyriaus pateikta informacija ir NŽT Dokumentų valdymo sistemoje esančiais duomenimis, Savivaldybė nesikreipė į Trakų skyrių dėl valstybinės žemės perdavimo valdyti patikėjimo teise ar suteikimo neatlygintinai naudotis (kartu ir dėl žemės sklypo suformavimo).“

„[...] Sutikimų tiesti susisiekimui komunikacijas, inžinerinius tinklus ir statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklės, patvirtintos NŽT direktoriaus 2013 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 1P-(1.3)-265 „Dėl Sutikimų tiesti susisiekimui komunikacijas, inžinerinius tinklus ir statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), reglamentuoja NŽT išduodamų sutikimų tiesti susisiekimui komunikacijas, inžinerinius tinklus ir statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai (toliau – Sutikimas), išdavimo atvejus ir tvarką. Trakų skyrius informavo, kad Savivaldybė nesikreipė į Trakų skyrių dėl Sutikimo atlikti valstybinėje žemėje esančios <...>. naujos statybos ar kapitalinio remonto darbus išdavimo.“

12. Inspekcija, atsakydama į Seimo kontrolierės pateiktą klausimą: „[...] ar vertinant, ar <...> g. (Nr. LSV138), Račkūnų k., Lentvario sen., Trakų raj. sav., kapitalinio remonto darbai atitinka teisės aktuose apibrėžtą kelio kapitalinio remonto statybos rūšį, Inspekcijai buvo žinoma, jog dalis <...> gatvės nėra nutiesta (įrengta)“, nurodė:

„Klausime nurodytos aplinkybės Inspekcijai yra žinomos ir konkrečiu atveju, Inspekcija priimdama sprendimą vadovavosi formuojama tesimų praktika, nustatant statybos rūšį.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – Aukščiausiasis Teismas), išnagrinėjęs civilinę bylą Nr. e3K-3-7-1075/2022 pasisakė dėl savavališkos statybos aiškinimo ir taikymo Ajerų gatvei faktiškai egzistavus dar iki statybos darbų, kurie Inspekcijos, kaip valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos, konstatuoti kaip savavališka statyba.

Aukščiausiasis Teismas sprenddamas, ar Statytojas 2018 m. vykdė naujo statinio statybą, kaip tai nurodyta Inspekcijos Privalomajame nurodyme, konstatavo, kad „dar iki statybos darbų, kurie valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos konstatuoti kaip savavališka statyba, gatvei faktiškai egzistavus kaip pastatytam (sukurtam) turtiniam vienetai (nuosavybės teisės objektui naujo daikto pagaminimo (naujo statinio pastatymo) būdu) ir nesant įrodymų, kad šis turto vienetas yra neteisėtas, nėra pagrindo 2018 m. Statytojo atliktus statybos darbus vertinti kaip naujo statinio statybą, taigi ir kaip savavališką statybą“.

Aukščiausiojo teismo nutartyje konstatuota, kad remiantis Statybos įstatymo 2 straipsnio 53 punktu, statinio kapitalinis remontas – statyba, kurios tikslas – pertvarkyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, nekeičiant statinio išorės matmenų (ilgio, pločio, aukščio ir pan.). Patikrinimo akte užfiksuota gatvė su žvyro danga, nors ir neįregistruota Nekilnojamojo turto registre, egzistavo, todėl vietoj žvyro dangos įrengus asfalto dangą ir nekeičiant su žvyro danga buvusios gatvės pločio, ilgio ir pan. buvo atliktas gatvės kapitalinis remontas, t. y. esamos gatvės laikančiosios konstrukcijos pakeitimas. Tokie darbai atitinka Statybos įstatymo 2 straipsnio 53 punkte apibrėžtą kapitalinio remonto statybos rūšį. Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti atvejai, kai yra reikalingi statybą leidžiantys dokumentai, atliekant statinio kapitalinius remonto darbus. Jame nėra nurodyta nė vieno atvejo, kada reikėtų gauti statybą leidžiantį dokumentą atliekant inžinerinio statinio kapitalinio remonto darbus, todėl Ajerų gatvėje atliktiems darbams statybą leidžiantis dokumentas nebuvo reikalingas.

Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, 2016-10-27 patvirtinto Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-713 (toliau – STR 1.01.03:2017) 3 lentelėje 1.1. eilutė – DS kategorijos gatves priskiria II grupės nesudėtingiems statiniams.

Kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, 2008-01-09 patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. D1-11/3-3 (toliau – KTR 1.01:2008) 1 priedas „Automobilių kelių tiesimo bei tiltų ir viadukų statybos rūšys“ apibrėžia kelių statybos rūšis.

KTR 1.01:2008 1 priedo 4 straipsnis nustato, kad kelio kapitalinis remontas – statybos rūšis, kai pagal tai kelio kategorijai reglamentu nustatytus reikalavimus: visiškai atstatomi ar sustiprinami kelio konstrukciniai elementai kartu su visais kelio kompleksui priklausančiais statiniais, įrenginiais

ar juos įrengiant naujai; iki 30 % keičiama kelio trasa plane, didinant horizontaliųjų kelio kreivių spindulius ar atliekant vietinius jo ištiesinimo darbus papildomai skirtame žemės sklype.

Vadovaujantis formuojama teismų praktika ir teisės aktais priimtas sprendimas, kad <...> g., kurios registracijos Nr. LSV138 yra faktiškai egzistavusi kaip pastatytas (sukurta) turtinis vienetas (nuosavybės teisės objektui naujo daikto pagaminimo (naujo statinio pastatymo) būdu) ir nesant įrodymų, kad šis turto vienetas yra neteisėtas ir pagal Apraše nurodytus statybos darbus suplanuoti ir I etapu vykdomi esamos <...> gatvės kapitalinio remonto darbai, ne naujos gatvės statyba.

Statybos įstatymo 27 straipsnio „Statybą leidžiantys dokumentai“ 1 dalies 4 punktą numato, kad leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą - ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato kapitaliniam remontui (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą neypatingąjį statinį), atliekamam mieste, konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, aplinkos ministro nustatytais atvejais - kitoje teritorijoje, kai keičiama pastato išvaizda, taip pat kai atliekant šių pastatų kapitalinį remontą įrengiamos, pertvarkomos, išmontuojamos pastato dujų, šildymo ar elektros bendrosios inžinerinės sistemos, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti; kultūros paveldo statinio kapitaliniam remontui; statinio kapitaliniam remontui, kai keičiama statinio ar patalpų paskirtis (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą neypatingąjį ir nesudėtingąjį statinį); ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato, nesudėtingojo statinio kapitaliniam remontui kultūros paveldo objekto teritorijoje arba kultūros paveldo vietovėje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais.

Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878 (toliau – STR 1.05.01:2017), 3 priedo 3.1 ir 3.2 punktuose nurodyta, kad be Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų atvejų, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą privalomas: atliekant ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato, nesudėtingojo pastato kapitalinį remontą kultūros paveldo objekto teritorijoje arba kultūros paveldo vietovėje, - kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti; atliekant nesudėtingojo pastato kapitalinio remonto darbus, kai keičiama pastato kategorija į neypatingąjį pastatą ar ypatingąjį pastatą.

Vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir STR 1.05.01:2017 3 priedo 3.1 punktu – įvertinus visas skunde ir rašte nurodytas aplinkybes [...], <...> gatvės kapitalinio remonto darbams, statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, nes teisės aktai nenumato reikalavimo gauti statybą leidžiantį dokumentą II grupės nesudėtingo (inžinierinio) statinio kapitalinio remonto darbams.

Vadovaujantis Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi, kuri numato, kad statinio projektą privaloma parengti, kai numatomiems darbams privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą ir visais atvejais, kai numatomi daugiabučių namų ar viešųjų pastatų kapitalinio remonto darbai, dėl kurių projektus parengti privaloma ir kai nereikia gauti statybą leidžiančio dokumento, Gatvės kapitaliniam remontui rengti projektą neprivaloma.

[...].

Atsižvelgiant į visus išvardintus faktus, kad gatvės tiesimui nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento bei, kad darbai vykdomi turint Aprašą, Inspekcijos Departamentas pažeidimų teisės aktams nenustatė.“

### ***Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos***

13. Lietuvos Respublikos įstatymai:

13.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

13.1.1. *12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

13.1.2. *17 straipsnis* – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka informuodamas pareiškėją, jeigu: 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas.“

13.2. Vietos savivaldos įstatymo:

13.2.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: 10) veiklos skaidrumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma“;

13.2.2. *6 straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...].“

13.3. Kelių įstatymo:

13.3.1. *3 straipsnis* – „1. Keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomi į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius“;

13.3.2. *4 straipsnis* – „3. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims“;

13.3.3. *6 straipsnis* – „4. Vietinės reikšmės kelių sąrašus tvirtina savivaldybių tarybos“;

11.3.4. *8 straipsnis* – „1. Keliai projektuojami remiantis patvirtintais teritorijų planavimo bei Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais. Kelių tiesimo, statybos, rekonstrukcijos, taisymo (remonto) projektų ekspertizės atliekamos Vyriausybės nustatyta tvarka.“

13.4. Administracinių bylų teisenos įstatymo:

*3 straipsnis* – „1. Administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus.“

13.5. Viešojo administravimo įstatymo:

13.5.1. *3 straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujami šiais principais: 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

13.5.2. *10 straipsnis* – „4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys. 5. Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką“;

13.5.3. *11 straipsnis* – „3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: 3) paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų,



leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą; [...]“;

13.5.4. *14 straipsnis* – „Asmuo turi teisę apskūsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

13.6. Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo:

13.6.1. *3 straipsnis* – „1. Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: 1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; 2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis; [...]“;

13.6.2. *13 straipsnis* – „1. Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

13.7. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo:

13.7.1. *2 straipsnis* – „3. Programos finansavimo lėšos – valstybės biudžeto lėšos, fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių ir užsienio valstybių tikslinės lėšos, skirtos Programai finansuoti“;

13.7.2. *9 straipsnis* – „2. Programos finansavimo lėšos naudojamos savivaldybių [...] valdomam vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, tai yra: 1) keliams projektuoti, tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti [...]“.

14. Kiti teisės aktai:

14.1. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:

*47 punktas* – „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

14.2. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtinimo“:

*2 punktas* – „Inspekcijos paskirtis – pagal kompetenciją vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.“

14.3. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 194 „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“:

*1 punktas* – „Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, įgyvendinanti valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo, žemės reformos, žemėtvarkos planavimo, nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, geodezijos, kartografijos, valstybinių erdviųjų duomenų rinkinių ir žemėlapių rengimo srityse.“

14.4. Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Trakų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 21 d. sprendimu Nr.

S1E-18 „Dėl Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

14.4.1. *1 punktas* – „Vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Trakų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remontų prioritetų nustatymą, jų atranką pagal numatytus kriterijus“;

14.4.2. *2 punktas* – „Aprašas nustato tvarką, kuria remiantis Savivaldybė, įgyvendinama Kelių priežiūros ir plėtros programa (toliau – KPPP) keliams ir jų elementams tiesti, remontuoti ir rekonstruoti, įrengti nusprendžia, kurių konkrečių kelių (gatvių) siūlomų remontuoti (tiesti) pirmiausiai, sąrašas bus teikiamas KPPP komisijai svarstyti.“

### ***Tyrimo išvados***

15. Atsižvelgiant į Pareiškėjos skunde nurodytas aplinkybes, išskirtinos šios skundo dalys:

15.1. dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos Prašymą;

15.2. dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) išduodant leidimus kirsti medžius;

15.3. dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant <...> gatvės remonto (tiesimo) klausimą.

Tyrimas atliktas ir tyrimo išvados pateikiamos dėl kiekvienos iš šių skundo dalių atskirai.

16. Prieš pateikiant išvadas, atkreiptinas dėmesys į tai, Savivaldybės taryba 2015-04-02 sprendimu Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ patvirtino Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, kuriame buvo įrašytos dvi <...> gatvės: <...> gatvė Lentvario mieste Nr. LSV079, kurios ilgis 200 m., ir <...> gatvė Račkūnų kaime Nr. LSV138, kurios ilgis 150 m. Savivaldybės taryba 2022-08-25 sprendimu Nr. S1E-147 „Dėl Trakų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimo Nr. S1-39 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) tikslinimo“ patikslino Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą ir iš minėto sąrašo išbraukė <...> gatvę Lentvario mieste Nr. LSV079. Savivaldybės tarybos 2022-09-29 sprendimu Nr. S1E-168 „Dėl Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) buvo patikslintas <...> gatvės Račkūnų kaime Nr. LSV138 ilgis, nurodant, kad minėtos gatvės ilgis – 350 m.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, toliau pažymoje <...> gatvė Račkūnų kaime Nr. LSV138 bus vadinama – <...> gatvė, o iš Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašo išbraukta <...> gatvė Lentvario mieste Nr. LSV079 bus vadinama – <...> gatvė Lentvario mieste.

### ***Dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos Prašymą***

17. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 13–14 punktuose, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu), nagrinėjant Pareiškėjos Prašymą, konstatuotina:

17.1. Savivaldybės administracijoje 2022-02-21 gautas ir užregistruotas Pareiškėjos Prašymas suteikti informaciją, atsakant į Pareiškėjos suformuluotus klausimus, bei pateikti dokumentų kopijas (pažymos 2.1, 5.1 papunkčiai).

Savivaldybės administracija 2022-03-30 raštu informavo Pareiškėją, kad į jos Prašyme keliamus klausimus buvo atsakyta Savivaldybės administracijos 2021-12-07 raštu (pažymos 10.2 papunktis).

Skundo tyrimo metu Savivaldybės administracija Seimo kontrolierei nurodė, kad į Pareiškėjos Prašyme keliamus klausimus atsakyta Savivaldybės administracijos 2021-09-28 raštu, 2021-12-07 raštu ir 2022-03-30 raštu (pažymos 10.1 papunktis).

Seimo kontrolierė, atsižvelgdama į tai, kas pirmiau nurodyta, bei siekdama nustatyti, ar Pareiškėjai buvo tinkamai atsakyta į jos Prašymą, vertino Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašte, 2021-12-07 rašte ir 2022-03-30 rašte pateiktą informaciją.

17.2. Pareiškėja Prašyme prašė:

17.2.1. informuoti, „Kaip ruošiatės remontuoti gatvę / jos dalį kurios neegzistuoja, kuri dar nenutieta?“ (pažymos 2.1 papunktis).

Savivaldybės administracija 2021-09-28 rašte, pagrindžiant teisės aktų nuostatomis, nurodė: Savivaldybės administracija, vykdydama savarankiškąją savivaldybės funkciją (savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas) bei siekdama suformuoti tinkamas susisiekimo sąlygas <...> gatve, planuoja ir vykdo reikiamus atlikti darbus privažiavimo <...> gatve užtikrinimui prie visų suplanuotų žemės sklypų; vyksta vietinės reikšmės kelio – <...> gatvės paprastojo remonto darbų aprašo parengimo darbai; <...> gatvė yra suprojektuota gyvenamųjų kvartalų išplanavimo projektuose bei pažymėta Lentvario miesto bendrajame plane (pažymos 10.4 papunktis).

Savivaldybės administracija 2021-12-07 rašte, pagrįsdama teisės aktų nuostatomis, nurodė: <...> gatvė buvo planuojama kaip susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius Lentvario pietinės dalies gyvenamųjų namų kvartale; <...> gatvės susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius atspindi istoriniuose ir galiojančiuose teritorijų planavimo dokumentuose (nurodyti teritorijų planavimo dokumentai); <...> gatvė tarp Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų ribų (gatvės raudonųjų linijų) yra apie 15 metrų pločio, todėl atitinka teritorijų planavimo dokumentuose planuojamus D kategorijos gatvės parametrus; Savivaldybės administracija rengia supaprastintą <...> gatvės kapitalinio remonto aprašą; IIIv kategorijos vietinės reikšmės kelio, II grupės nesudėtingojo statinio statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, nes teritorija nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją, kultūros paveldo objekto teritoriją ir kt. teritoriją (pažymos 8 punktas).

Taigi, įvertinus Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašto ir 2021-12-07 rašto turinius nustatyta, kad minėtuose raštuose buvo pateikta informacija apie planuojamą <...> gatvės remontą, apie rengiamus dokumentus, būtinus šios gatvės remonto darbams atlikti;

17.2.2. informuoti, ar <...> gatvė buvo įtraukta į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remontų prioritetų sąrašą; ar Kelių priežiūros ir plėtros programos komisija svarstė ir priėmė teigiamą sprendimą, suteikė finansavimą <...> gatvės remontui; patikslinti informaciją dėl inžinerinių tinklų, nes viename rašte Savivaldybės administracija nurodė, kad „[...] inžineriniai tinklai nėra suplanuoti“, kitame – „[...] būtina šalinti medžius visame 15 metrų koridoriaus plotyje, nes neva reikalinga vieta inžineriniams tinklams nutiesti“ (pažymos 2.1 papunktis).

Įvertinus Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašto (pažymos 10.4 papunktis) ir 2021-12-07 rašto (pažymos 8 punktas) turinius, nustatyta, kad šiuose raštuose nėra pateikta informacijos, kuria būtų atsakyta į Pareiškėjos pirmiau minėtus klausimus.

Pažymėtina, jog Savivaldybės administracijos 2021-12-07 rašte buvo nurodyta, kad „[...] inžineriniai tinklai nėra suplanuoti <...> gatvės atkarpoje, tarp žemės sklypų <...> ir <...>, Račkūnų k., ir jų statyba šiuo metu nenumatyta“ (pažymos 8 punktas), t. y. informacija, kurią ir prašė patikslinti Pareiškėja;

17.2.3. informuoti, „kokiame plotyje bus kertami medžiai 15 metrų, ar 6 metrų, tiek kiek reikia 4 metrų pločio keliui nutiesti?“ (pažymos 2.1 papunktis).

Įvertinus Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašto (pažymos 10.4 papunktis) ir 2021-12-07 rašto (pažymos 8 punktas) turinius, nustatyta, kad šiuose raštuose Savivaldybės administracija pateikė informaciją, susijusią su leidimų kirsti medžius <...> gatvėje išdavimu bei šių leidimų panaikinimu, tačiau minėtuose raštuose nebuvo pateikta informacijos, kuria būtų atsakyta į Pareiškėjos pirmiau minėtą klausimą;

17.2.4. „[...] teigiate, kad dėl klaidos įsivėlimo gatvių sąrašuose atsirado dvi <...> gatvės ir šiuo metu ta klaida yra ištaisyta, pateikėte nuorodą į ištaisytą dokumentą [...]. Šio rašto surašymo momentu minėtose sąrašuose, kurie datuojami 2021-11-30 nei 1, nei 2 prieduose, o taip pat 2021-12-09 versijoje <https://teisineinformacija.lt/trakai/document/72767> – pakeitimų nėra“; pateikti „<...> gatvės kadastrinius inventorizacijos dokumentus, iš kurių galima būtų tiksliai nustatyti <...> gatvės ilgį, plotį, koordinates“, nes Savivaldybės administracijos nurodytame Savivaldybės tarybos 2013-08-19 sprendime Nr. S1-222 „Dėl pavadinimų gatvėms suteikimo ir gatvių geografinių charakteristikų keitimo“ šių duomenų nėra nurodyta; informuoti, ar žemės sklypo, esančio <...>, Račkūnų kaimas, savininkai turi prisidėti prie „[...] infrastruktūros praplėtimo/gerinimo darbų apmokėjimo“; jie yra sumokėję privalomą infrastruktūros plėtros įmoką, numatytą teisės aktuose; „Koks atsakingas Savivaldybės administracijos asmuo, priėmė sprendimą savivaldybės (mokesčių mokėtojų) lėšomis sudaryti naudą vienam namų ūkiui tik gavus jų prašymą, tiesti naują gatvės atkarpą, be Savivaldybės tarybos pritarimo, neprioritetinėje teritorijoje“; „[...] šis sprendimas buvo priimtas neatsižvelgus į tai kad yra alternatyvūs privažiavimo prie <...> sklypo sprendimai“ (pažymos 2.1 papunktis).

Įvertinus Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašto (pažymos 10.4 papunktis) ir 2021-12-07 rašto (pažymos 8 punktas) turinius, nustatyta, kad šiuose raštuose nėra pateikta informacijos (dokumentų kopijų), kuria būtų atsakyta (paaiškinta) dėl pirmiau Pareiškėjos nurodytų klausimų (aplinkybių);

17.2.5. pateikti informaciją dėl šių aplinkybių: Savivaldybės administracija pateikia skirtingus duomenis dėl <...> gatvės tiesimo, t. y. vienu atveju nurodoma, kad <...> gatvė yra D kategorijos gatvė, kitu atveju – III kategorijos kelias (ankstesniuose raštuose nurodyta IV kategorijos kelias) bei kad <...> gatvės naujos atkarpos tiesimui arba gatvės rekonstrukcijai būtinas projektas (pažymos 2.1 papunktis).

Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašte nėra pateikta jokios informacijos, susijusios su <...> gatvės priskyrimu gatvių kategorijoms ir (arba) statinio rūšims.

Savivaldybės administracija 2021-12-07 rašte nurodė: pagal teritorijų planavimo dokumentus (Lentvario miesto bendrąjį planą, Savivaldybės detalųjį planą) <...> gatvė numatyta kaip D kategorijos gatvė; IIIv kategorijos vietinės reikšmės kelio, II grupės nesudėtingojo statinio statybai, t. y. <...> gatvei, statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, kadangi teritorija nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją ir kt. teritoriją; Savivaldybės administracija rengia supaprastintą <...> gatvės kapitalinio remonto aprašą (projekto Nr. UL-21-0218), siekiant suremontuoti minėtą gatvę (šiuo metu atliekama projekto bendroji ekspertizė) (pažymos 8 punktas).

Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, nustatyta, kad Savivaldybės administracija 2021-12-07 rašte Pareiškėjai suteikė tik dalį informacijos, t. y. paaiškino, kuo vadovaujantis bei dėl kokių priežasčių <...> gatvės remontui nereikia gauti statybą leidžiančio dokumento, informavo, jog yra rengiamas <...> gatvės supaprastintas kapitalinio remonto aprašas.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, į tai, kad Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašte ir 2021-12-07 rašte nebuvo pateikta išsamios informacijos, paaiškinimų (dokumentų kopijų) dėl visų Pareiškėjos Prašyme keliamų klausimų, darytina išvada, kad Pareiškėjos Prašymas negalėjo būti vertinamas kaip pakartotinis ir turėjo būti nagrinėjamas iš esmės.

17.3. Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 7 punktas nustato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės

akta, reglamentuojantį apskundimo tvarką (pažymos 13.5.2 papunktis). Pagal Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 47 punktą, atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (pažymos 14.1 papunktis).

Savivaldybės administracija 2021-09-28 rašte nurodė, kad pateiktas atsakymas gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (pažymos 10.4 papunktis); 2021-12-07 rašte nenurodė pateikto atsakymo apskundimo tvarkos (pažymos 8 punktas); 2022-03-30 rašte nurodė, kad pateiktas atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (pažymos 10.2 papunktis).

Įvertinus tai, kad Savivaldybės administracija pateikiamuose atsakymuose nenurodė ir (arba) nurodė neišsamią pateiktų atsakymų apskundimo tvarką (pvz.: 2021-09-28 rašte nenurodė termino, per kurį galima paduoti skundą, institucijos, kuriai galima pateikti skundą, adresą), darytina išvada, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama Pareiškėjos prašymus, nesivadovavo pirmiau minėtų teisės aktų nuostatomis.

Seimo kontrolierė atkreipia Savivaldybės administracijos dėmesį į tai, kad vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka ne tik administraciniam teismui, bet ir tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai (pažymos 13.5.4 papunktis).

17.4. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (pažymos 13.5.1 papunktis). Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintas duomenų tikslumo principas, reiškiantis, kad pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis (pažymos 13.6.1 papunktis).

Savivaldybės administracija 2022-03-30 rašte nurodė, kad Pareiškėjos Prašymas vertintinas kaip pakartotinis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 4 punktu (pažymos 10.2 papunktis). Pažymėtina, kad Pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo metu galiojusio Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas (pažymos 13.5.3 papunktis), o ne Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 4 punktas, kaip Savivaldybės administracija nurodė 2022-03-30 rašte, nustato, kad prašymas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Seimo kontrolierė taip pat atkreipia Savivaldybės administracijos dėmesį į tai, kad: Savivaldybės administracija 2021-09-28 rašte nurodė, kad yra rengiamas <...> gatvės paprastojo remonto darbų aprašas, o 2021-12-07 rašte nurodė, jog yra rengiamas supaprastintas <...> gatvės kapitalinio remonto aprašas, t. y. minėtuose raštuose Pareiškėjai buvo suteikta skirtingo turinio informacija; Savivaldybės administracijos 2021-12-07 rašte, galimai dėl techninės klaidos yra

nurodyta ne <...> gatvė, o <...> gatvė (pažymos 8 punktą); Savivaldybės administracija 2021-12-07 rašte nurodė, kad Lentvario seniūno išduotas leidimas kirsti medžius <...> gatvėje negalioja (pažymos 8 punktą), nors Lentvario seniūnas tik 2022-07-21 įsakymu pripažino negaliojančiais išduotus leidimus (2021-08-27 leidimas Nr. LMG-35 ir 2021-09-20 leidimas Nr. LMG-43) kirsti medžius <...> gatvėje (pažymos 10.4 papunktis).

17.5. Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalis nustato, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena (pažymos 13.5.2 papunktis).

Savivaldybės administracijoje 2022-02-21 gautas ir užregistruotas (reg. Nr. AP2-318) Pareiškėjos Prašymas. Savivaldybės administracija atsakymą į minėtą Pareiškėjos prašymą pateikė 2022-03-30 raštu (pažymos 10.1 papunktis).

Įvertinus tai, kas pirmiau nurodyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracija atsakymą (pateiktas 2022-03-30 raštu) Pareiškėjai į jos Prašymą pateikė nesivadovaudama Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtintu 20 darbo dienų terminu.

18. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos Prašymas negalėjo būti vertinamas kaip pakartotinis, nes Savivaldybės administracijos 2021-09-28 rašte ir 2021-12-07 rašte nebuvo pateikta išsamios informacijos, paaiškinimų (dokumentų kopijų) dėl visų Prašyme keliamų klausimų (pažymos 17.2 papunktis) ir turėjo būti nagrinėjamas iš esmės, į tai, kad Savivaldybės administracija 2021-09-28 rašte, 2021-12-07 rašte ir 2022-03-30 rašte nenurodė ir (arba) nurodė neišsamią pateiktų atsakymų apskundimo tvarką (pažymos 17.3 papunktis), į tai, kad atsakymas į Pareiškėjos Prašymą pateiktas ilgiau nei per 20 darbo dienų (pažymos 17.5 papunktis), skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos Prašymą pripažintina pagrįsta.

#### ***Dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) išduodant leidimus kirsti medžius***

19. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 13 punkte, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) išduodant leidimus kirsti medžius, konstatuotina:

19.1. Lentvario seniūnija 2021-08-27 ir 2021-09-20 išdavė leidimus Nr. LMG-35 ir Nr. LMG-43 saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams <...> gatvėje (medžiai pagal šiuos leidimus nebuvo nukirsti) (toliau vadinama – Leidimai). Pirmiau minėti Leidimai pripažinti negaliojančiais Lentvario seniūnijos seniūno 2022-07-21 įsakymu Nr. IT-01 (pažymos 10.5 papunktis);

19.2. Savivaldybės administracijos direktorius 2022-07-22 įsakymu Nr. P2E-749 išdavė leidimą saugotinių medžių kirtimui, genėjimui ir kt. darbų atlikimui <...> gatvėje (toliau vadinama – 2022-07-22 leidimas).

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2022-08-25 nutartimi priėmė nagrinėti Pareiškėjos skundą dėl Savivaldybės administracijos direktoriaus išduoto 2022-07-22 leidimo panaikinimo (pažymos 10.5 papunktis);

19.3. Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punktą bei 17 straipsnio 4 dalis nustato, kad Seimo kontrolierius priima sprendimą nutraukti skundo tyrimą, jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja, kad skundas tuo pačiu klausimu yra nagrinėjamas teisme (pažymos 13.1.2 papunktis).

20. Atsižvelgiant į tai, kad Vilniaus apygardos administraciniame teisme yra nagrinėjamas Pareiškėjos skundas dėl Savivaldybės administracijos direktoriaus išduoto 2022-07-22 leidimo

panaikinimo (pažymos 10.5, 19.2 papunkčiai), skundo dalies dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) išduodant leidimus kirsti medžius tyrimas, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 17 straipsnio 4 dalimi, nutrauktinas.

***Dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant gatvės remonto (tiesimo) klausimą***

21. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijos), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 13–14 punktuose, susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) sprendžiant gatvės remonto (tiesimo) klausimą, konstatuotina:

21.1. Kelių įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomi į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius (pažymos 13.3.1 papunktis). Vietinės reikšmės keliai ir gatvės, vadovaujantis Kelių įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, nuosavybės teise priklauso savivaldybėms (pažymos 13.3.2 papunktis). Pagal Kelių įstatymo 6 straipsnio 4 dalį, vietinės reikšmės kelių sąrašus tvirtina savivaldybių tarybos (pažymos 13.3.3 papunktis).

<...> gatvė yra įrašyta į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą (toliau vadinama – Sąrašas (pažymos 10.8 papunktis, 16 punktas).

Viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų) savivaldybių funkcijų, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktu, yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas (pažymos 13.2.2 papunktis).

Taigi, atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad būtent Savivaldybės administracija yra atsakinga už <...> gatvės, kuri įrašyta į Sąrašą, priežiūrą, taisymą, tiesimą.

21.2. Kelių įstatymo 8 straipsnio 1 dalis numato, kad keliai projektuojami remiantis patvirtintais teritorijų planavimo bei Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais. Kelių tiesimo, statybos, rekonstrukcijos, taisymo (remonto) projektų ekspertizės atliekamos Vyriausybės nustatyta tvarka (pažymos 13.3.4 papunktis)

<...> gatvės remontui atlikti yra parengtas supaprastintas <...> gatvės kapitalinio remonto aprašas (projekto Nr. UL-21-0218), kuriam atlikta bendroji ekspertizė. Bendrosios ekspertizės įvertinimo rezultatais, <...> gatvės kapitalinio remonto aprašas (projekto Nr. UL-21-0218) atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus ir jį galima tvirtinti.

Pažymėtina, kad Inspekcija, kaip statybos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija, (pažymos 14.2 papunktis) pateikė išvadą, kad gatvės tiesimui nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, kadangi teritorija (<...> gatvė) nepatenka į miestą, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinę saugomą teritoriją, kultūros paveldo objekto teritoriją, kultūros paveldo objekto apsaugos zoną, kultūros paveldo vietovę, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zoną (jei pagal Saugomų teritorijų įstatymą šioje teritorijoje statyba galima), Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją (jeigu statoma ne sodyboje) (pažymos 6, 12 punktai).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad jeigu Pareiškėja nesutiko su Inspekcijos sprendimu, jog <...> gatvės tiesimui nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento (pažymos 6 punktas), šis sprendimas gali (galėjo) būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka;

21.3. Savivaldybės administracija nurodė, kad <...> gatvės remonto (tiesimo) darbai bus atliekami Savivaldybės biudžeto lėšomis bei, kad Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto darbų prioritetai (kriterijai), kuriais Savivaldybės biudžeto lėšomis yra remontuojami Savivaldybės vietinės reikšmės gatvės ir keliai, nustatomi vadovaujantis Trakų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. S1E-18 „Dėl Trakų rajono vietinės

reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pažymos 5 punktas, 10.8 papunktis).

Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimo ir remonto prioritetų nustatymo tvarkos aprašo 2 punktas reglamentuoja, kad aprašas nustato tvarką, kuria remiantis Savivaldybė, įgyvendindama Kelių priežiūros ir plėtros programą (toliau – KPPP) keliams tiesti, remontuoti ir rekonstruoti, įrengti, nusprendžia, kurių konkrečių kelių (gatvių), siūlomų remontuoti (tiesti) pirmiausiai, sąrašas bus teikiamas KPPP komisijai svarstyti (pažymos 14.4.2 papunktis). Pažymėtina, kad KPPP finansuojama valstybės biudžeto, o ne Savivaldybės biudžeto lėšomis (Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalims; pažymos 13.7.1 papunktis).

Savivaldybės administracija nurodė, kad Lentvario seniūnijos teikimu <...> gatvė nebuvo įtraukta į teikiamų remontuoti objektų sąrašą, todėl nebuvo įtraukta ir į Savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. S1E-62 „Dėl Trakų rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2022–2024 metais objektų sąrašo patvirtinimo“ patvirtintą sąrašą (pažymos 10.8 punktas).

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija, vykdydama vieną iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų jai nustatytų (priskirtų) funkcijų turi pareigą ne tik prižiūrėti, taisyti, tiesti vietinės reikšmės kelius ir gatves, bet ir spręsti kitus su minėto turto valdymu, disponavimu susijusius klausimus, pvz.: spręsti prisijungimo prie susisiekiama komunikacijų sąlygų išdavimo klausimus. Tačiau Savivaldybė, sprendama jos kompetencijai priskirtus klausimus, taip pat turi vadovautis ir Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 10 dalyje įtvirtintu veiklos skaidrumo principu, reiškiančiu, kad savivaldybės institucijų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma. Atsižvelgiant į tai, kad iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos (pažymos 10 punktas) nėra aišku, kokia tvarka yra naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo darbams atlikti (pvz.: ar kiekvienu konkrečiu atveju yra (turi būti) priimamas Savivaldybės administracijos direktoriaus ir (arba) kito atsakingo Savivaldybės administracijos pareigūno sprendimas dėl lėšų skyrimo/panaudojimo; jeigu taip, ar toks sprendimas buvo priimtas dėl <...> gatvės remonto (tiesimo); kaip paskirstomos Savivaldybės biudžeto lėšos (nustatomas prioritetas), jeigu gaunama keletas asmenų prašymų ir kt.; ar Savivaldybės biudžeto lėšomis bus atliekami tik tie <...> gatvės remonto (tiesimo) darbai, kuriuos Savivaldybės administracija planuoja atlikti I etapo metu (įrengiant gatvės sankasą ir kt.), darytina išvada, kad Savivaldybės administracija, sprendama klausimus, susijusius su <...> gatvės remontu (tiesimu), nesivadovavo veiklos skaidrumo principu.

21.4. NŽT, institucija, įgyvendinanti valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo, žemės reformos, žemėtvarkos planavimo, nekilnojamojo turto kadastro srityse (pažymos 14.3 papunktis), nurodė (pažymos 11.2 papunktis):

21.4.1. žemė po <...> gatve (unikalus Nr. <...>) nėra perduota Savivaldybei valdyti patikėjimo ar kokia nors kita teise;

21.4.2. nuo 2021-11-01 pasikeitus Statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto redakcijai, atsirado prievolė atliekant statinio naują statybą ar kapitalinį remontą, kreiptis į NŽT dėl sutikimo šiems darbams atlikti išdavimo;

21.4.3. Savivaldybė nesikreipė į NŽT Trakų skyrių nei dėl valstybinės žemės perdavimo valdyti patikėjimo teise ar suteikimo neatlygintinai naudotis (kartu ir dėl žemės sklypo suformavimo), nei dėl Sutikimo atlikti valstybinėje žemėje esančios <...> gatvės naujos statybos ar kapitalinio remonto darbus išdavimo.

Atsižvelgdama į tai, kad <...> gatvės kapitalinio remonto aprašas (projekto Nr. UL-21-0218) Savivaldybės administracijos patvirtintas 2021 m. lapkričio mėnesį, į tai, kad <...> gatvės remonto darbai, kaip nurodė Savivaldybės administracija, iki 2022 m. rugsėjo 15 d. nebuvo vykdomi (pažymos 10.9 punktas), Seimo kontrolierė Savivaldybės administracijai rekomenduoja įvertinti NŽT pirmiau



pateiktą informaciją (dėl prievolės atliekant statinio kapitalinį remontą, kreiptis į NŽT dėl sutikimo šiems darbams atlikti išdavimo) ir kreiptis į NŽT Trakų skyrių dėl sutikimo atlikti valstybinėje žemėje (<...> gatvėje) kapitalinio remonto darbus išdavimo.

22. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracija, spręsdama klausimus, susijusius su <...> gatvės remontu (tiesimu), nesivadovavo veiklos skaidrumo principu (pažymos 21.3 papunktis), taip pat tai, kad nuo 2021-11-01 atsirado prievolė atliekant statinio kapitalinį remontą (nesuformuotame valstybinės žemės sklype), kreiptis į NŽT dėl sutikimo šiems darbams atlikti išdavimo, o Savivaldybės administracija nėra kreipusis į NŽT Trakų skyrių dėl sutikimo atlikti valstybinėje žemėje (<...> gatvėje) kapitalinio remonto darbus išdavimo (pažymos 21.4.2, 21.4.3 papunkčiai), skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant gatvės remonto (tiesimo) klausimą pripažintina pagrįsta.

### **SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI**

23. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalį dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos Prašymą pripažinti pagrįsta.

24. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalies dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) išduodant leidimus kirsti medžius tyrimą nutraukti.

25. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalį dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant <...> gatvės remonto (tiesimo) klausimą pripažinti pagrįsta.

### **SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS**

26. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorei rekomenduoja:

26.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Trakų rajono savivaldybės administracijoje gautas Pareiškėjos Prašymas negalėjo būti vertinamas kaip pakartotinis ir turėjo būti nagrinėjamas iš esmės (pažymos 17.2 papunktis, 18 punktas);

26.2. imtis veiksmų, kad Prašymas būtų išnagrinėtas ir Pareiškėjai būtų suteikta išsami informacija, atsakant į jos pateiktus klausimus (į kuriuos nebuvo atsakyta Savivaldybės administracijos 2021-09-28 raštu ir 2021-12-07 raštu); jeigu prašoma informacija negali būti suteikta, nurodyti, dėl kokių priežasčių bei kuo vadovaujantis;

26.3. atkreipti dėmesį į tai, kad Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnai Pareiškėjos prašymų nagrinėjimo metu nesivadovavo Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 7 punktu, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 47 punktu, nes Pareiškėjai pateiktuose raštuose nenurodė išsamios pateiktų atsakymų (priimtų sprendimų) apskundimo tvarkos (pažymos 17.3 papunktis);

26.4. parengti rekomendaciją (metodinį išaiškinimą) dėl išsamios pateiktų atsakymų (priimtų sprendimų) apskundimo tvarkos nurodymo Trakų rajono savivaldybės administracijos rengiamuose raštuose (nurodant apskundimo terminą, institucijas (taip pat ir ikiteismines), kurioms gali būti

pateikiamas skundas, šių institucijų adresus, teisės aktus, kuriais vadovaujantis gali būti pateikiamas skundas) bei su ja supažindinti Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnus;

26.5. atkreipti dėmesį į tai, kad Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnai, nagrinėdami Pareiškėjos prašymus bei teikdami informaciją nesivadovavo Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatyme įtvirtintu duomenų tikslumo principu, nes raštuose pateikė skirtingo turinio informaciją ir (arba) informaciją, kuri neatitinka dokumentų (duomenų), kuriais disponuoja Trakų rajono savivaldybės administracija (pažymos 17.4 papunktis), bei imtis priemonių, kad ateityje minėtas pažeidimas nepasikartotų;

26.6. atkreipti dėmesį į tai, kad Trakų rajono savivaldybės administracijos pareigūnai atsakymą (pateiktas 2022-03-30 raštu) Pareiškėjai į jos Prašymą pateikė nesivadovaudami Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtintu 20 darbo dienų terminu (pažymos 17.5 papunktis), bei imtis veiksmų, kad ateityje minėtas pažeidimas nepasikartotų;

26.7. užtikrinant Vietos savivaldos įstatyme įtvirtinto veiklos skaidrumo principo įgyvendinimą apsvarstyti galimybę nustatyti tvarką (kriterijus), kuriais vadovaujantis būtų skiriamos Trakų rajono savivaldybės biudžeto lėšos Trakų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašė esančių objektų remontui;

26.8. įvertinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pateiktą informaciją (pažymos 11.2 papunktis) ir kreiptis į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Trakų skyrių dėl sutikimo atlikti valstybinėje žemėje (<...> gatvėje) kapitalinio remonto darbus išdavimo.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierę** (Seimo kontrolieriui pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus).

Seimo kontrolierė

Milda Vainiūtė